

ӘЛЬ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ

ЖОҒАРЫ МЕДИЦИНА МЕКТЕБІ ІРГЕЛІ МЕДИЦИНЫ ҚАФЕДРАСЫ

Бағдарлама пән бойынша қорытынды емтихан "Адамның морфологиясы мен физиологиясының негіздері" » (8 кредит)

Қорытынды емтихан тақырыптар

1. Бұлшық ет жүйесі 1 Бұлшық ет қызметі, бұлшық еттердің бекітілуі. Бұлшықеттердің функционалдық топтары, иннервация және қанмен қамтамасыз ету, бұлшықеттердің атаулары және оқыту стратегиясы;
2. Бұлшық ет жүйесі 2 Тұтас бұлшық ет мінез-құлқы;
3. Адам тіндері I Қаңқа бұлшық етінің микроскопиялық анатомиясы Пы
4. Бұлшық ет жүйесі 3 Бұлшықет метаболизмі;
5. Бұлшық ет жүйесі 4 Алдыңғы құрсақ қабырғасының бұлшық еті, жамбас түбінің бұлшық
6. Адам тіндері 2 Жүйке тіні
7. Бұлшықет жүйесі 5 Арқа бұлшық еті, тыныс алу бұлшық еті
8. Бұлшықет жүйесі 6 Бас және мойын бұлшық еті
9. Биофизика 1 Жүйке-бұлшықет қатынастары Қаңқа бұлшықеті талшықтарының мінез-құлқы
10. Бұлшық ет жүйесі 7 Иық пен қолға әсер ететін бұлшықеттер; білек, білек пен қолға әсер ететін бұлшықеттер
11. Биофизика 2 Жүйке-бұлшықет қатынастары Қаңқа бұлшықеті талшықтарының мінез-құлқы
12. Бұлшық ет жүйесі 9 Аяқтың бұлшықеттері-табанға әсер ететін, табанның ішкі бұлшықеттері
13. Қан 1 Кіріспе. Қан түрлері, эритроциттер
14. Адам тіндері 3 Қан. Эритроциттер, лейкоциттер, тромбоциттер
15. Қан 2 Лейкоциттер
16. Қан 3 Тромбоциттер және гемостаз, қан кетуді бақылау
17. Адам тіндері 4 Гемопоэз
18. Жүрек 1 Жүрек және тегіс бұлшықет
19. Жүрек 2 Жүрек-тамыр жүйесіне шолу Жүректің дөрекі анатомиясы
20. Жүрек 3 Жүрек бұлшық еті және жүрек өткізгіштігі жүйесі
21. Адам тіндері 5 Жүрек. Жүрек қабырғасының қабаттары.
22. Жүрек 4 Жүректің электрлік және жиырылу қызметі
23. Жүрек 5 Жүрек шығарындысы
24. Адам тіндері 6 Қан тамырлардың жалпы сипаттамасы. Артериялар мен веналар. Ағын микроциркуляциясы. Артериолдар. Капиллярлар. Венул.
25. Қан тамырлары және қан айналымы 1 Қан тамырларының жалпы анатомиясы. Капиллярлы алмасу.
26. Қан тамырлары және қан айналымы 2 Венозды қайтару және циркуляторлық шок
27. Биофизика 3 Қан ағымы, жүрек дыбыстары және жүрек циклі

28. Қан тамырлары мен қан айналымы 3 Арнайы қан тамырлары

29. Қан тамырлары мен қан айналымы 4 Өкпе контурының анатомиясы, осътік аймақтың жүйелік тамырлары

30. Биофизика 4 Артериялық қысым, қарсылық және ағын

31. Қан тамырлары мен қан айналымы 5 Өкпе анатомиясы, аппендикулярлық аймақтың жүйелік тамырлары
32. Адам тіндері 7 Тыныс алу жүйесі Мұрын қуысы, трахея, бронхтар, бронхиолдар, альвеолярлы протоктар
33. Тыныс алу жүйесі 1 Тыныс алу жүйесінің анатомиясы
34. Тыныс алу жүйесі 2 Өкпе вентиляциясы
35. Тыныс алу жүйесі 3 Газ алмасу және көлік
36. Тыныс алу жүйесі 4 Респираторлық аурулар
37. Адам тіндері 8 Зәр шығару жүйесінің гистологиясы
38. Зәр шығару жүйесі 1 Несеп жүйесінің функциялары Бүйрек анатомиясы
39. Зәр шығару жүйесі 2 Зәр түзілуі I: түйнек сүзуі
40. Зәр шығару жүйесі 3 Несептің түзілуі II: тұтікше реабсорбция және секреция
41. Адам тіндері 9 Зәр шығару жүйесінің гистологиясы
42. Зәр шығару жүйесі 4 Несептің қалыптасуы III: су ұнемдеу
43. Зәр шығару жүйесі 5 Зәрді және бүйректі талдау Зәрдің жиналуды және бөлінуі

Күтілетін нәтижелер

Студенттер қорытынды жазбаша және тестілік өмірханда өз жауаптарында қабілетін көрсетуі тиіс:

- ішкі ағзалардың құрылымдық- қызметтік құрылымын сипаттау және сәйкестендіру, тиісті терминологияны дұрыс қолдана отырып, мұляждарда, медициналық визуализация материалдары мен препараттарында ішкі ағзалар мен адам ағзалары жүйелерінің (тірек-қимыл жүйесі мен төрі, тыныс алу, қан тамырлары жүйелері) типтік құрылымын жас, жыныстық және жеке ерекшеліктерін ескере отырып қалыпты жағдайын, ерекшеліктерін сипаттау;
- жасушалық, жүйелік және органалық деңгейде адам ағзасының функционалдық ұйымдастырылуын, көздөрғыш ұлпалардың физиологиялық процестерін түсіну;
- микропрепараттарды тану және сәйкестендіру; жас, жыныстық және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, адам ағзаларының микроскопиялық құрылымын, тиісті терминологияны дұрыс қолдана отырып сипаттау;
- тиісті терминологияны қолдана отырып, адамның даму сатысын сипаттау және қалыпты морфогенездің негізгі процестері мен механизмдерін түсіндіру;
- тіннің, ағзалардың және мүшелердің жүйелерінің құрылымы мен функциясының өзара байланысын және гомеостазды реттеудің негізгі физиологиялық механизмдерін, ағзаның тіршілік әрекетін және олардың жас ерекшеліктерін, жыныстық және жеке ерекшеліктерін ескере отырып түсіндіру; \
- қалыпты дамудың әртүрлі кезеңдерінде анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерді түсіну үшін тірек-қимыл жүйесінің, төрінің, тыныс алу және қан тамырларының құрылышы туралы білімді жүйелі, орган және тіндік деңгейде және олардың филогенетикалық дамуын интеграциялау;

Емтиханға тапсырмалардың ұлгілік типологиясы

Жазбаша түрде емтихан тапсыру үшінене

№	Тақырыптар	Емтихан сұрақтары
1	<p>Бұлшық ет жүйесі</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бұлшық ет қызметі, бұлшық еттердің бекітілуі. -Бұлшықеттердің функционалдық топтары, иннервация және қанмен қамтамасыз ету, бұлшықеттердің атаулары және оқыту стратегиясы; - Тұтас бұлшық ет мінезд-құлқы; -Бұлшықет метаболизмі; -Алдыңғы құрсақ қабыргасының бұлшық еті, жамбас түбінің бұлшық - Арқа бұлшық еті, тыныс алу бұлшық еті -Бас және мойын бұлшық еті -Жүйке-бұлшықет қатынастары Қаңқа бұлшықеті талшықтарының мінезд-құлқы Иық пен қолға әсер ететін бұлшықеттер; білек, білек пен қолға әсер ететін бұлшықеттер -Жүйке-бұлшықет қатынастары Қаңқа бұлшықеті талшықтарының мінезд-құлқы -Аяқтың бұлшықеттері-табанға әсер ететін, табанның ішкі бұлшықеттері -Жүрек және тегіс бұлшықеттер 	<ul style="list-style-type: none"> - бұлшықет тіндерінің түрлі функцияларын сипаттау; - бұлшықеттердің пішіні мен салыстырмалы күші бар бұлшық еттерді анықтау; - сүйек тіндерінің түрлерін атаңыз және олардың атауларының кемшіліктерін түсіндіріңіз; - Ішкі және сыртқы бұлшықеттерді анықтау; - бұлшықеттер бір-бірінің іс-әрекеттеріне көмектесу, қарсы тұру және жеңілдеті үшін топтарда қалай жұмыс істейтін көрсетіңіз; - скелеттік бұлшықеттердің иннервациясын және қанмен толықтырын сипаттау; - бұлшықеттердің барлық түрлерінің физиологиялық қасиеттерін сипаттаңыз; - бет-әлпеттерін шығаратын бұлшықеттерді анықтаңыз; - шайнау және жұту үшін қолданылатын бұлшықеттерді анықтау; - бастың қозғалысы бар мойын бұлшықеттерін анықтаңыз және осы бұлшықеттердің тірек нүктelerін, әрекетін және иннервациясы деп атаңыз. - бұлшықеттің қысылу кезеңдерін сипаттаңыз; - бұлшықеттердің жүйелі түрде бұзылуы бұлшықеттердің күшті бұзылуына әкелуі мүмкін екенін түсіндіріңіз; - изометриялық және изотоникалық қысқаруды ажыратын білу; - концентрациялы және эксцентрикалық жиырылу арасындағы айырмашылықтар - тыныс алу бұлшықеттерін анықтаңыз және ауаның ағуына және іштегі қысымға қалай әсер ететінін түсіндіріңіз; сүйектерге қосылыштың орындары, бұлшықеттердің әрекеті мен иннервациясы;

	<ul style="list-style-type: none"> - сүйек бұлшықеттің демалыс пен жаттығу кезінде қаншалықты энергияға деген қажеттілігін қаншалықты қанағаттандыратынын түсіндіріңіз; - жаттығу аяқталғаннан кейін тіпті қосымша оттегі неге қажет екенін талқылаңыз. - іш қабырғасының, артқы және жамбас қабатының бұлшықеттерін анықтаңыз; сүйектерге қосылатын орынды, осы бұлшықеттердің әрекетін және иннервациясын, - бұлшықеттердің шаршау мен аурудың себебін түсіндіріңіз; - кеудеге, иыққа, локте, білекке және қолға, жамбасқа, тізе буындарына әсер ететін бұлшықеттерді анықтаңыз; бөкселер мен аяқтар; - бұлшық еттердің буындардың қозғалыстарымен әрекеттесуін; - бұлшықет күші әсер ететін факторларды талқылау; жаттығулардың бұлшықеттерге төзімділік пен төзімділікке әсерін талқылау - бұлшық ет талшығының екі физиологиялық түрін бөліп, олардың функционалдық рөлін түсіндіру - тегіс бұлшықет пен қаңқалық бұлшықет арасындағы құрылымдық айырмашылықтарды сипаттаңыз - қозғалтқыш бөлігінің қандай екенін және оның бұлшықетпен қан кетуіне байланысты екенін түсіндіріңіз; - жүйке талшығының бұлшықет талшығына сай келетін қосылыс құрылымын сипаттаңыз; - Плазма мембранның клеткалардың электр зарядының неге айырмашылығы бар екенін және жалпы айтқанда, бұлшықетпен қан кетуімен байланысты екенін түсіндіріңіз; - жүйке талшығының қаңқалық бұлшықет талшықтарын ынталандыратындығын түсіндіріңіз - бұлшықет талшығының ынталандыру механизмі оның шартты механизмін қалай іске қосатынын түсіндіріңіз; - бұлшықеттің жиырылу механизмін түсіндіру;
--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - бұлшықет талшықтарын босаңуды түсіндіріңіз; - бұлшықеттің қысылу күші ынталандырудан бұрын бұлшықеттердің ұзақтығына байланысты екенін түсіндіріңіз - жүрек бұлшық еті мен қаңқалық бұлшықеттер арасындағы құрылымдық және физиологиялық айырмашылықтарды сипаттау; - жүректің функциясы үшін бұл айырмашылықтардың неге маңызды екенін түсіндіріңіз; - тегіс бұлшықеттер мен қаңқалық бұлшықеттер арасындағы құрылымдық және физиологиялық айырмашылықтарды сипаттау; - тегіс бұлшықеттердің
2	<p>Қан жүйесі</p> <ul style="list-style-type: none"> -Қан түрлері, эритроциттер -Эритроциттер, лейкоциттер, тромбоциттер - Лейкоциттер <p>1- Тромбоциттер және гемостаз, қан кетуді бақылау</p> <p>-Гемопоэз</p>	<p>Қан айналымы жүйесінің функциялары мен негізгі компоненттерін сипаттауды; қанның компоненттері мен физикалық қасиеттерін сипаттауды; қан плазмасының құрамын сипаттауды; қанның тұтқырлығы мен осмолярлығының мәнін түсіндіруді; қанның қалай шығарылатынын жалпы сипаттауды; адамның АВО және Rh қанының не екенін және қан қую кезінде үйлесімділікпен қалай байланысты екенін түсіндіруді; АВО және Rh-Тан басқа кейбір қан топтарын атауды және олардың қалай пайдалы болатынын түсіндіруді; ана мен жеміс ұрық арасындағы қан тобының Эритроциттердің құрылымы мен функциясын сипаттау; гемоглобин құрылымы мен функциясын сипаттау; эритроциттер мен гемоглобин мөлшерінің кейбір клиникалық өлшеулерін анықтау және анықтау; эритроциттердің өмір тарихын сипаттау; эритроциттердің артық және жеткіліксіз мөлшерінің типтерін, себептерін және салдарын атау және сипаттау;</p> <p>Эритроциттер (эритроциттер) құрылымын талқылау; гемоглобин құрылымын сипаттау; лейкоциттер құрылышын талқылау; қан тромбоциттерінің құрылышын талқылау.</p> <p>Микроскоппен және микрофотографиямен қан жағындыларындағы эритроциттерді, тромбоциттерді және лейкоциттердің әр түрлі түрлерін анықтау;</p> <p>Жалпы лейкоциттер қызметін және лейкоциттердің әрбір түрінің жеке рөлін түсіндіру;</p> <p>лейкоциттердің әрбір түрінің сыртқы түрін және салыстырмалы таралуын сипаттау;</p>

		<p>лейкоциттердің қалыптасуы мен өмір тарихын сипаттау; лейкоциттердің артық және жеткіліксіз мөлшерінің типтерін, себептерін және салдарын талқылау;</p> <p>Ағзадағы қан кетуді бақылау механизмдерін сипаттау; тромбоциттер қызметін атап көрсетеу; тромбалардың пайда болуын тудыратын реакцияның екі жолын сипаттау, тромбалармен не болатынын түсіндіру, олар қажет болмаған кезде қан ұюынан қалай ұстап тұратынын түсіндіру, қан ұюының кейбір бұзылыстарын сипаттау;</p> <p>Пренатальды және постнатальды гемопоэз, пренатальды қан түзілу сатысын сипаттау.</p> <p>Эритропоэз. Гранулопоэз. Моноцитопоэз. Лимфопоэз. Тромбоциттерді қалыптастыру;</p>
3	<p>Қан айналым жүйесі Жүрек</p> <ul style="list-style-type: none"> -Жүрек және тегіс бұлшықет -Жүрек-тамыр жүйесіне шолу Жүректің дөрекі анатомиясы -Жүрек бұлшық еті және жүрек өткізгіштігі жүйесі - Жүрек. Жүрек қабырғасының қабаттары. - Жүректің электрлік және жиырылу қызметі - Жүрек шығарындысы -Артериялар мен веналар. - Ағын микроциркуляциясы. Артериолдар. Капилляrlар. Венул. 	<p>Жүрек бұлшықеті мен қаңқа бұлшықеті арасындағы құрылымдық және физиологиялық айырмашылықтарды сипаттау; бұл айырмашылықтардың жүрек функциясы үшін неге маңызды екенін түсіндіру; тегіс бұлшықеттер мен қаңқа бұлшықеттері арасындағы құрылымдық және физиологиялық айырмашылықтарды сипаттау; тегіс бұлшықеттердің бірегей қасиеттерін олардың орналасқан жері мен функцияларымен байланыстыру;</p> <p>Қан ұюының кейбір бұзылыстарын сипаттау, өкпе контуры мен жүйелік контурды анықтау және ажырату; жүректің жалпы орналасқан жерін, өлшемі мен пішінін сипаттау; жүректі қамтитын перикардиальды қапшықты сипаттау.</p> <p>жүрек қабырғасының үш қабатын сипаттау; Жүректің төрт камерасын анықтаңыз; қаптың жүргегінің үстінгі ерекшеліктерін анықтау және оларды ішкі төрт камералы анатомиямен салыстыру; Жүректің төрт қақпақшасын анықтау; Жүректің төрт камералары мен қақпақшалары мен қан тамырларының жапсарлас қан ағынын қадағалау; миокардты коректендіретін артерияларды және оны арықатын веналарды сипаттау;</p> <p>Жүрек бұлшық етінің бірегей метаболикалық сипаттамаларын сипаттау; жүрек бұлшық ет жасушаларының арасындағы жасушааралық қосылыстардың функционалдық маңыздылығын</p>

		<p>түсіндіру; кардиостимулаторды және электр өткізгіштіктің ішкі жүйесін сипаттау; жүректің жүйеке жабдықталуын сипаттау және оның рөлін түсіндіру;</p> <p>Жүректің құрылымдық ерекшеліктері. Жүрек өткізгіштігінің жүйесі.</p> <p>Синоатриальды түйін кенеттен және ырғакты іске қосылатынын сипаттау және түсіндіру</p> <p>Жүрек бұлышық етінің ерекше потенциалын сипаттау және оларды жүректің жиырылу қызметімен байланыстыру; қалыпты ЭКГ түсіндіру;</p> <p>Жүрек шығарындысына анықтама беру және оның маңыздылығын түсіндіру; жүрек шығарындысына әсер ететін факторларды анықтау; жүрек жиырылуының жиілігін, соққы көлемін және жүрек шығарындысын өзгертертін кейбір жүйеке және химиялық факторларды талқылау. Оң және сол қарынша тенденстірілген жұмысқа қалай жететінін түсіндіру; жүрек лақтыру жаттығуларының кейбір әсерлерін сипаттау;</p>
4	<p>Қан айналым жүйесі Қан тамырлары</p> <ul style="list-style-type: none"> -Қан тамырларының жалпы анатомиясы. Капиллярлы алмасу. - Венозды қайтару және циркуляторлық шок - Қан ағымы, жүрек дыбыстары және жүрек циклі -Арнайы қан тамырлары - Өкпе контурының анатомиясы, осътік аймақтың жүйелік тамырлары - Артериялық қысым, қарсылық және ағын - Өкпе анатомиясы, аппендикулярлық аймақтың жүйелік тамырлары 	<p>Әдетте жүрек пен кері қан өтетін жалпы жолды қадағалаңыз;</p> <p>осы бағыттағы кейбір нұсқаларды сипаттаңыз.</p> <p>Материалдар қаннан қоршаған тіндерге қалай түсетінін сипаттаңыз;</p> <p>капиллярларға сүйектікты беліл алуға және сіңірге мүмкіндік беретін күшті сипаттаңыз және есептөңіз;</p> <p>ісінудің себептері мен салдарын сипаттаңыз.</p> <p>Көктамырдағы қан жүрекке қалай оралатынын түсіндіріңіз;</p> <p>көктамырлық қайтару үшін физикалық белсенділіктің маңыздылығын талқылаңыз;</p> <p>айналмалы шоктың бірнеше себептерін талқылаңыз;</p> <p>шок кезеңдерін атаңыз және сипаттаңыз</p> <p>Қан қысымы сынап бағанасының миллиметрінде не үшін көрсетілген түсіндіріңіз;</p> <p>қан қысымының өзгеруі жүрек клапандарына әсер ететінін сипаттаңыз;</p> <p>жүрек соғу дыбыстарын не туғызатынын түсіндіріңіз.</p> <p>Жүректің бір толық циклын және босансын толық сипаттаңыз;</p> <p>Жүрек циклінің кезеңдерін жүректен шығатын қан көлемі бар байланыстырыңыз</p> <p>Мидың тұрақты перфузияны қалай ұстал тұратынын түсіндіріңіз;</p> <p>Артериялардың, капиллярлар мен веналардың типтерін, артериялар мен веналар құрылымының</p>

		<p>микроскопиялық және ультрамикроскопиялық ерекшеліктерін, қан капиллярлары құрылышының ерекшеліктерін, микроциркуляция тамырларының құрылымын сипаттау;</p> <p>Әдетте жүректен және көп қан өтетін жалпы жолды қадағалау; осы бағыттағы кейбір вариацияларды сипаттау. Материалдар қаннан қоршаған тіндерге қалай түсетінін сипаттау; капиллярларға сұйықтықты бөліп алуға және сінірге мүмкіндік беретін құштерді сипаттау және есептеу; ісінудің себептері мен салдарын сипаттау; Көктамырдағы қан жүрекке қалай оралатынын түсіндіру; көктамырлық қайтару үшін физикалық белсенделіктің маңыздылығын талқылау; циркуляторлық шоктың бірнеше себептерін талқылау; шоктың кезеңдерін атап және сипаттау; Қан қысымының неліктен сынап бағанасының миллиметрінде көрсетілгенін түсіндіру; қан қысымының өзгеруі жүрек клапандарына әсер ететінін сипаттау; жүрек соғу дыбысын не туғызатынын түсіндіру. Жүректің қыскаруы мен босаңсуының бір толық циклін егжей-тегжейлі сипаттау; жүрек циклінің кезеңдерін жүрекке кіретін және шығатын қан көлемімен байланыстыру;</p> <p>Мидың тұрақты перфузияны қалай ұстайтынын түсіндіру; инсульттер мен өтпелі ишемиялық шабуылдардың себептері мен салдарын талқылау; жаттығу кезінде бұлшық ет перфузиясын арттыратын механизмдерді түсіндіру; өкпе контурындағы артериялық қысымды жүйелі түрде салыстыру және өкпе функциясының айырмашылығы неге маңызды екенін түсіндіру; негізгі жүйелік артериялар мен осьтік аймақтың көктамырларын анықтау; қан ағынын жүректен осьтік аймақтың кез келген бас органына және жүрекке қарай қадағалау. негізгі жүйелік артериялар мен аяқ көктамырларын анықтау; жүректен қолдың кез-келген аймағына және жүрекке көп қан ағынын қадағалау; өкпе контуры арқылы қан жолын қадағалау;</p> <p>Негізгі жүйелік артериялар мен аяқ көктамырларын анықтау; жүректен қолдың кез-келген аймағына және жүрекке көп қан ағынын қадағалау; өкпе контуры арқылы қан жолын қадағалау;</p>
5	Тыныс алу жүйесі: - Мұрын қуысы, трахея, бронхтар, бронхиолдар,	Жүйенің өткізуши және тыныс алу бөліктерінің негізгі компоненттерін сипаттау (мұрын қуысы, кенірдек,

	<p>альвеолярлы протоктар</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тыныс алу жүйесінің анатомиясы - Өкпе вентиляциясы - Газ алмасу және көлік -Респираторлық аурулар 	<p>бронхиолдар, альвеолярлық ағындар), құрылымдық элементтер, гематоэнцефалдық бөгет, мұрын қуысы, кенірдек, бронхтар, микроскоппен бронхиол және микрофотографияда;</p> <p>Тыныс алу жүйесінің функциясын қалыптастыру; осы жүйенің мүшелерін атап және сипаттау; мұрыннан өкпе альвеолына ауа ағынын қадағалау; кез келген бөліктегі функцияны; тыныс алу жолдарының оның өрекел</p> <p>және микроскопиялық анатомиясымен байланыстыру;</p> <p>Тыныс алу бұлшық етін атаңыз және олардың тыныс алудағы рөлін сипаттаңыз; тыныс аруды бақылайтын ми дінінің орталықтарын және олар жүйке жүйесінің басқа денгейлерінен алатын ақпаратты сипаттаңыз;</p> <p>қысым градиенттері өкпеге және одан ауаның келіп тусуін қалай есепке алатынын және осы градиенттердің</p> <p>қалай жасалатынын түсіндіру; ауа ағынының кедергі көздерін анықтау және олардың тыныс алуға қатынасын талқыла;;</p> <p>Парциалды қысымды анықтау және оның ауа сияқты газ қоспасымен байланысын талқылау; дем алатын және альвеолярлық ауаның құрамын қарама-қарсы қою; парциалды қысым газды қанмен тасымалдауға қалай</p> <p>әсер ететінін талқылау; O₂ және CO₂ тасымалдау механизмдерін сипаттау; өкпеде және жүйелі капиллярларда газ алмасуды реттейтін факторларды сипаттау; газ алмасу әртүрлі тіндердің метаболикалық қажеттіліктеріне сәйкес қалай реттелетінін түсіндіру;</p> <p>тыныс алу ырғағына қан және pH газдарының әсерін талқылау;</p> <p>Альвеолярлы желдету үшін анатомиялық өлі кеңістіктің мәнін түсіндіру; өкпе көлемі мен сыйымдылығының</p> <p>клиникалық өлшеулерін анықтау; тыныс арудың қалыпты үлгісінен әртүрлі ауытқулар үшін жағдайларды</p> <p>анықтау</p> <p>оттегі тапшылығының және оттегінің артықтығының түрлері мен салдарын сипаттау; өкпенің созылмалы обструктивтік ауруларын және олардың салдарын сипаттау; өкпе обыры қалай басталатынын, өршүін және</p> <p>өлімге әсер ететінін түсіндіру;</p>
6	<p>Зәр шығару жүйесі</p> <ul style="list-style-type: none"> -Зәр шығару жүйесінің гистологиясы 	<p>Бүйрек құрылышының дамуы және ерекшеліктері.</p> <p>Бүйрек каналыцтары; реабсорбция және секреция;</p> <p>бүйрек</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Несеп жүйесінің функциялары Бүйрек анатомиясы - Зәр түзілуі I: түйнек сүзуі - Несептің түзілуі II: тұтікше реабсорбция және секреция - Зәр шығару жүйесінің гистологиясы - Несептің қалыптасуы III: су үнемдеу - Зәрді және бүйректі талдау Зәрдің жиналуды және бөлінуі 	<p>эндоクリндік аппараты; несеп шығару жолдары, бүйрек қабатының құрылымдық элементтерін, бүйректің ми затын, несепағардың, несеп көпіршігін микроскоппен және микрофотографиямен анықтау;</p> <p>Несеп шығару жүйесі мүшелерінің орналасқан жерін атаңыз және анықтаңыз; несептің пайда болуына қосымша бүйректің бірнеше функцияларын атаңыз; бүйректің орналасуы мен жалпы түрін сипаттау;</p> <p>бүйректің ішкі және сыртқы ерекшеліктерін анықтау;</p> <p>бүйрек арқылы қан ағынын қадағалау; бүйрек канальцалары арқылы сұйықтық ағынын қадағалау;</p> <p>бүйректің жүйке жабдықталуын сипаттау;</p> <p>Бүйрек қан плазмасын сүзетін процесті сипаттау;</p> <p>сүзуге ықпал ететін және оған қарсы әрекет ететін күштерді түсіндіру және егер осы күштердің көлемін ескерсе, сүзу қысымын есептеу; жүйке жүйесі , гормондар және нефрон өзі сүзуді реттейтінін түсіндіру;</p> <p>бүйректің ми затында осмотикалық градиентті қалай ұстап тұратынын түсіндіру, бұл жинаушы арнаның жұмыс істеуіне мүмкіндік береді;</p> <p>Микроскоппен және микрофотографияда несепағардың, құықтың құрылымдық элементтерін анықтау;</p> <p>Несептің қалыптасуы III: су үнемдеу</p> <p>Жинақтағыш ағын және антидиуретикалық гормон несептің көлемі мен концентрациясын қалай реттейтінін түсіндіру; құрушы арнаның жұмыс істеуіне мүмкіндік беретін бүйректің ми затындағы осмотикалық градиентті қалай ұстап тұратынын түсіндіру; және ағзадағы су жоғалту жылдамдығын гидратация немесе дегидратация деңгейіне дейін реттейтін гормондық механизмді сипаттау;</p> <p>Несепағардың, құықтың, ер және әйел зәр шығару арнасының функционалдық анатомиясын сипаттау; нерв жүйесі мен уретральды сфинктерлер несеп шығаруын қалай бақылайтынын түсіндіру; және несептің кейбір физикалық және химиялық қасиеттерін сипаттау;</p>
--	---

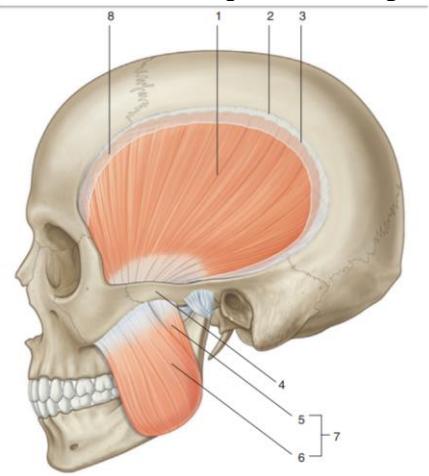
Емтихан тест түрінде тапсыру үшін

<https://forms.gle/urMX29GRhxFQhQLn9> - Google Forms сынақ тест

Келесі артериялардың қайсысы жоғарылаған қолқадан пайдада болмайды?

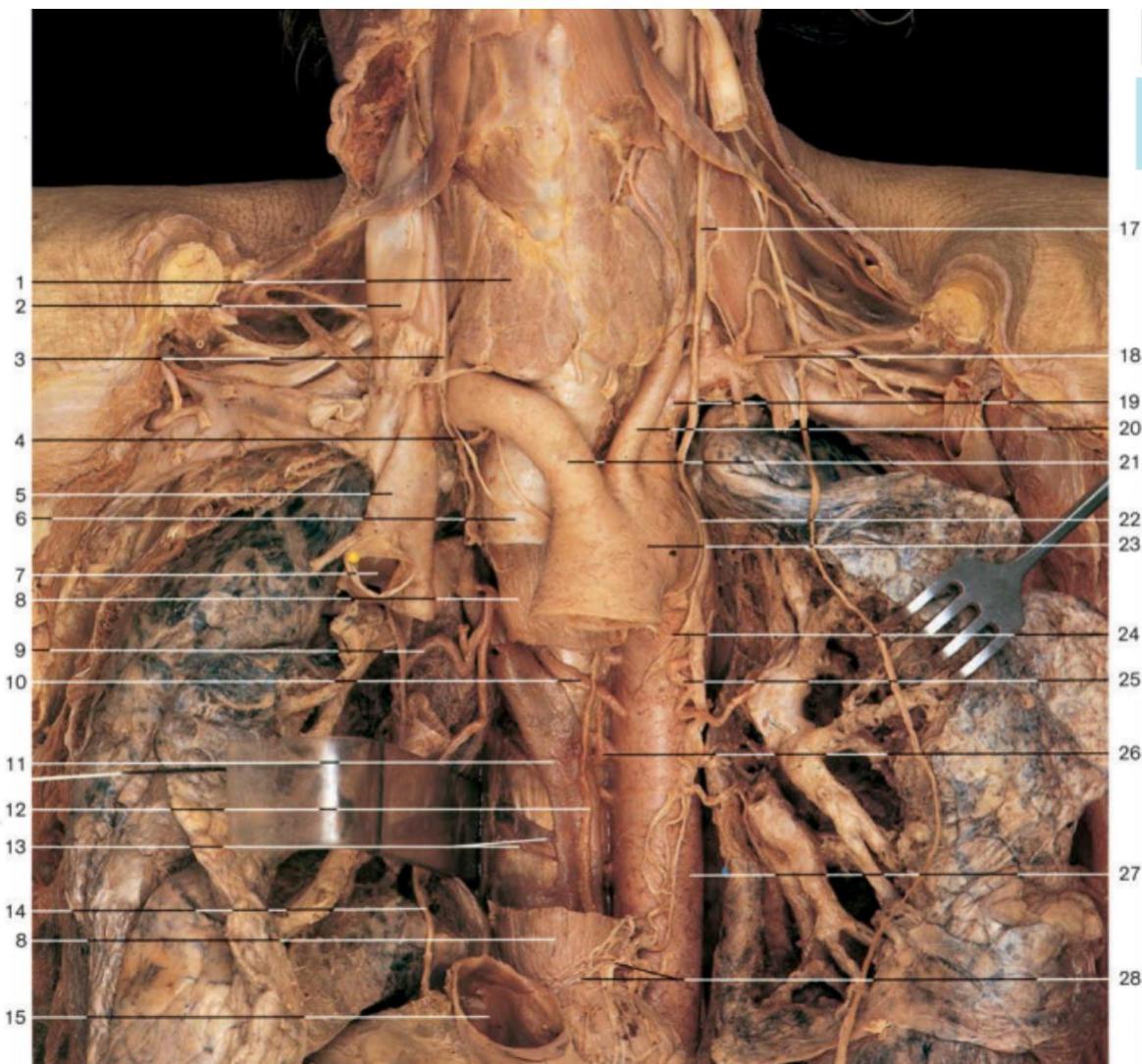
- a. Иықбас сабауы
- b. сол жақ иық артериясы+
- c. сол жақ жалпы үйқы
- d. сол жақ бұғана асты

№1 белгіленген бұлшықеттерді анықтаңыз

- a. Platysma
- b. Masseter
- c. M. procerus
- d. M. orbicularis oris
- e. M. temporalis+

№20 белгіленген қан тамырды анықтаңыз

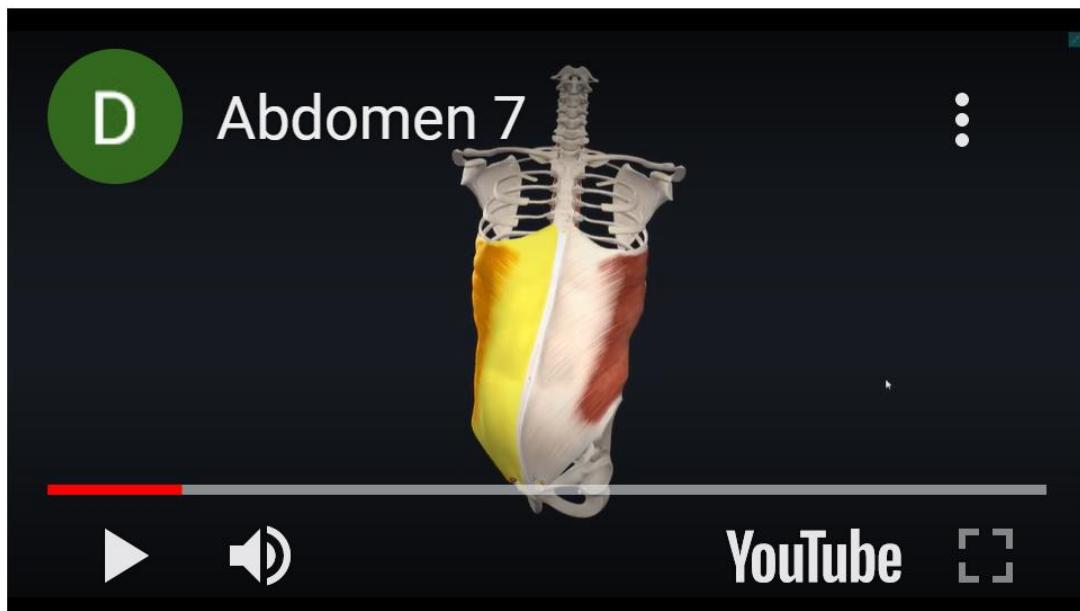

- a. Сол жақ жалпы үйқы артериясы+
- b. Иық бас сабауы
- c. Сол жақ бұғана артерия
- d. Қолқаның доғасы
- e. Ішкі үйқы артериясы

Бейнені қарап, сары түспен белгіленген бұлшықеттің атауын белгілеңіз
<https://www.youtube.com/watch?v=MnWuRkrEoYA&list=PL8onlaAm1VBDSQqsWGDqbWYJzfk76PwGv&index=24>

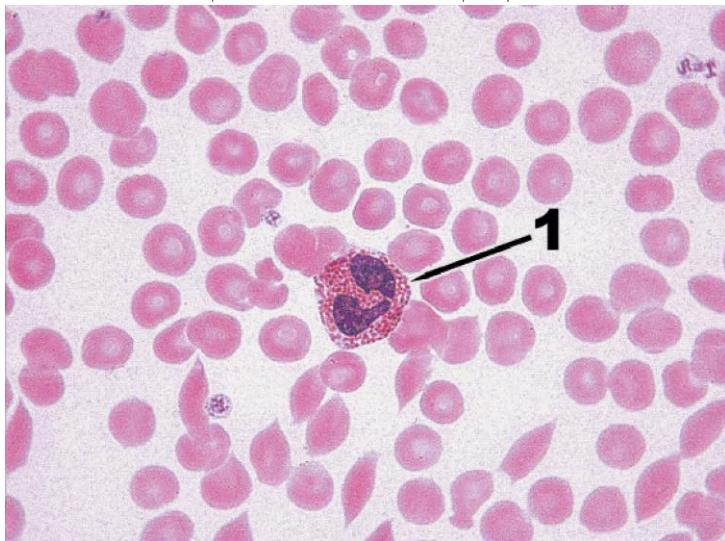
- a. Балтыр бұлшықеті+
- b. Камбал тәрізді бұлшықет
- c. Табан саусақтарының ұзын бұлшықет
- d. төртбасты бұлшық еті
- e. Санның екібасты бұлшықет

Бейнені қарап, сары түспен белгіленген бұлшықеттің атауын белгілеңіз

- a. Іштің ішкі қиғаш бұлшық еті+
- b. Іштің сыртқы қиғаш бұлшық еті
- c. Іштің тік бұлшық еті
- d. Іштің көлденең бұлшық еті

1 белгіленген қан элементін анықтаңыз:

- a. моноцит
- b. лимфоцит
- c. эозинофил+
- d. нейтрофил
- e. базофил

Тұрған ер адамның тыныштығы жағдайында системалық артериялық қысымы 120 мм сын.бағ құрайды. Қолқаның басында. Оның табаны артерияларындағы қысым қандай болады?

- a. шамамен 40 мм сын.бағ., өйткені артериялық қан қысымы жүректің алыстаған сайын азаяды.

- b. шамамен 120 мм сын. бағ., қан қан қысымы қан капиллярларға түскен сәтке дейін байқалмайды.
- c. шамамен 200 мм сын. бағ., өйткені сұйықтықтың" басы " аяқтағы қан қысымын арттырады+
- d. шамамен 80 мм сын. бағ "Қаңқа бұлшықеттерінің сорғысы" жұмыс істемейді кезде қан қысымы венозды қайтарым болмаган кезде төмендейді

5 станция – Аяқтың бұлшық еті

Төменгі аяқтың бұлшық жоғарыда аталған мұлжыжды анықтаңыз. Кестедегі бос ұяшықтарды толтырыңыз (нөмірі, атауы, функция тобы, орналасу тобы)

№	Латынша атауы	Қазақша атауы	ТОПТЫ ТАНДАҢЫЗ (бұгуші/ жазушы /супинатор/ пронатор/ абдуктор/ аддуктор)	ТАНДАҢЫЗ (латеральды/ медиальды /алдыңғы/ артқы)
	M. flexor hallucis longus			
	M.gastrocnemius			
	M. gluteus medius			
	M. gracilis			
	M. vastus lateralis			
	M. flexor digitorum brevis			
	M. lumbrical			
	M. quadratus femoris			

Станция 8 - ГИСТОЛОГИЯ

Микроскоптың айнасын ұлғайтып қазір көріп отырған тінді анықтаңыз. Содан кейін осы тіннің микрофотографиясын тауып, оны төменде кесте арқылы сипаттаңыз.

Микрофотографияның сипаттамасы

Микроскоп астындағы тінді анықтаңыз	
Препараттың жекеленген	1.

Күрылымдық элементтерін анықтаңыз (зертт.объектісі)	2. 3. 4. 5.
Берілген тіннің күрылымдық ерекшелігі	
Қызметі	

Емтиханға шығарылатын анатомиялық құрылымдардың тізімі

Тақырыбы Мы	Анатомиялық құрылымдар
1 Бұлшық . ет жүйесі	<p>Бас және мойын бұлшық еті</p> <p>m.Frontalis , m.occipitalis m. Orbicularis oculi m. Levator palpebrae superioris m. Corrugator supercilii m. Nasalis m. Orbicularis oris m. Levator labii superioris m. Levator anguli oris m. Zygomaticus minor m. Zygomaticus major m. Risorius m. Depressor anguli oris m. Depressor labii inferioris m. Mentalis</p>

m. Buccinator
m. Platysma
m. Genioglossus
m. Hyoglossus
m. Styloglossus
m. palatoglossus

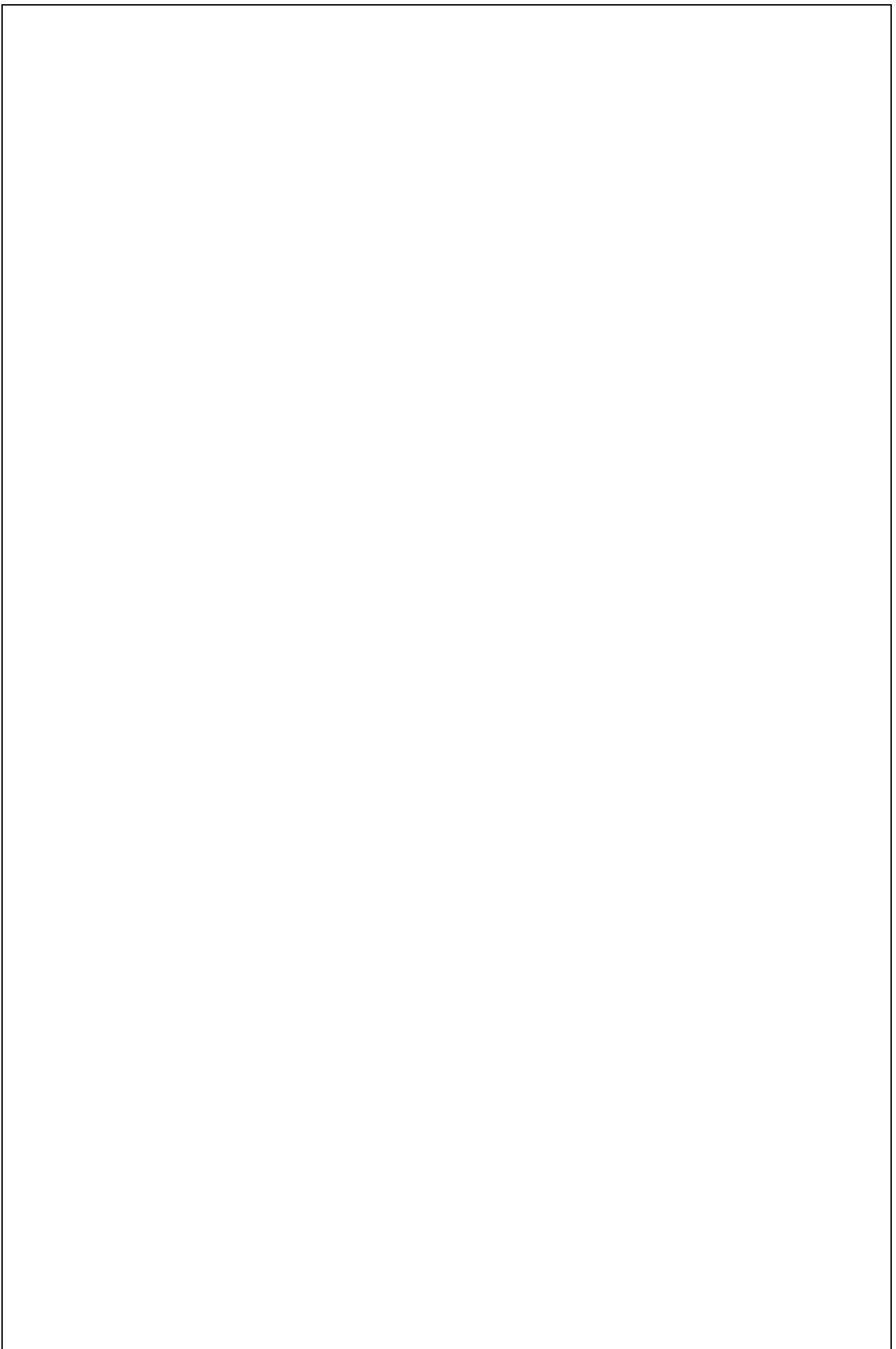
M.temporalis,
M. masseter,
M.medial pterygoid,
M.lateral pterygoid
m. Digastricus
m. Geniohyoideus
m. mylohyoideus
m. stylohyoideus
m. Omohyoideus
m. Sternohyoideus
m. Thyrohyoideus
m. Sternothyroideus

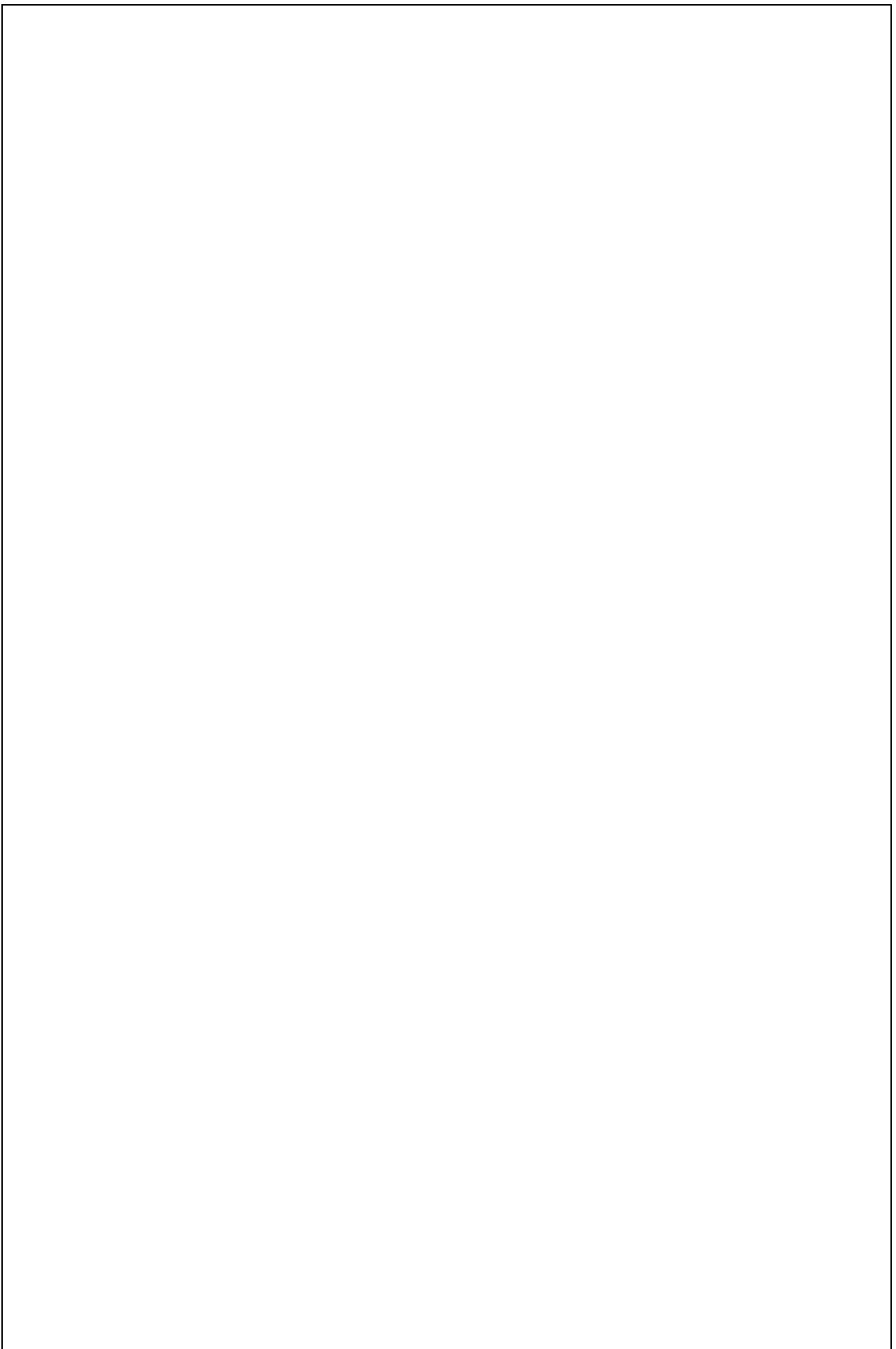
M. pharyngeal constrictor superior,
M. pharyngeal constrictor medium,
M. pharyngeal constrictor inferior
M.sternocleidomastoideus
M. scalenus anterior, medius, posterior
m.trapezius
m.splenius capitis
m.semispinalis
m.capitis

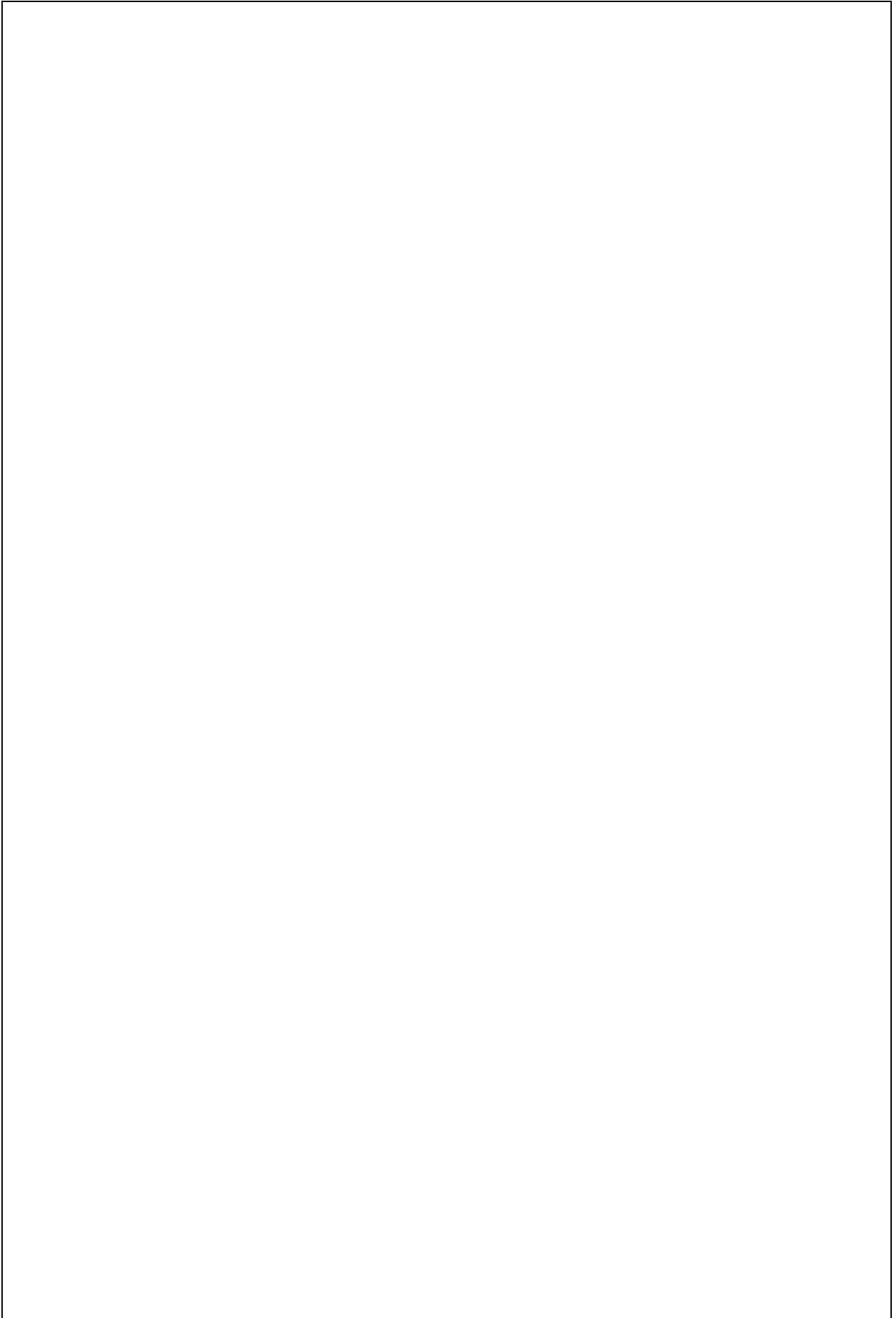
m.deltoideus,
m.supraspinatus
m.infraspinatus
m. teres minor.
m.teres major,
m.subscapularis,
m.latissimus dorsi.
m.pectoralis major
m.coracobrachialis
m.coracobrachialis
m.coracobrachialis
m.brachialis
n. triceps brachii
n. Anconeus

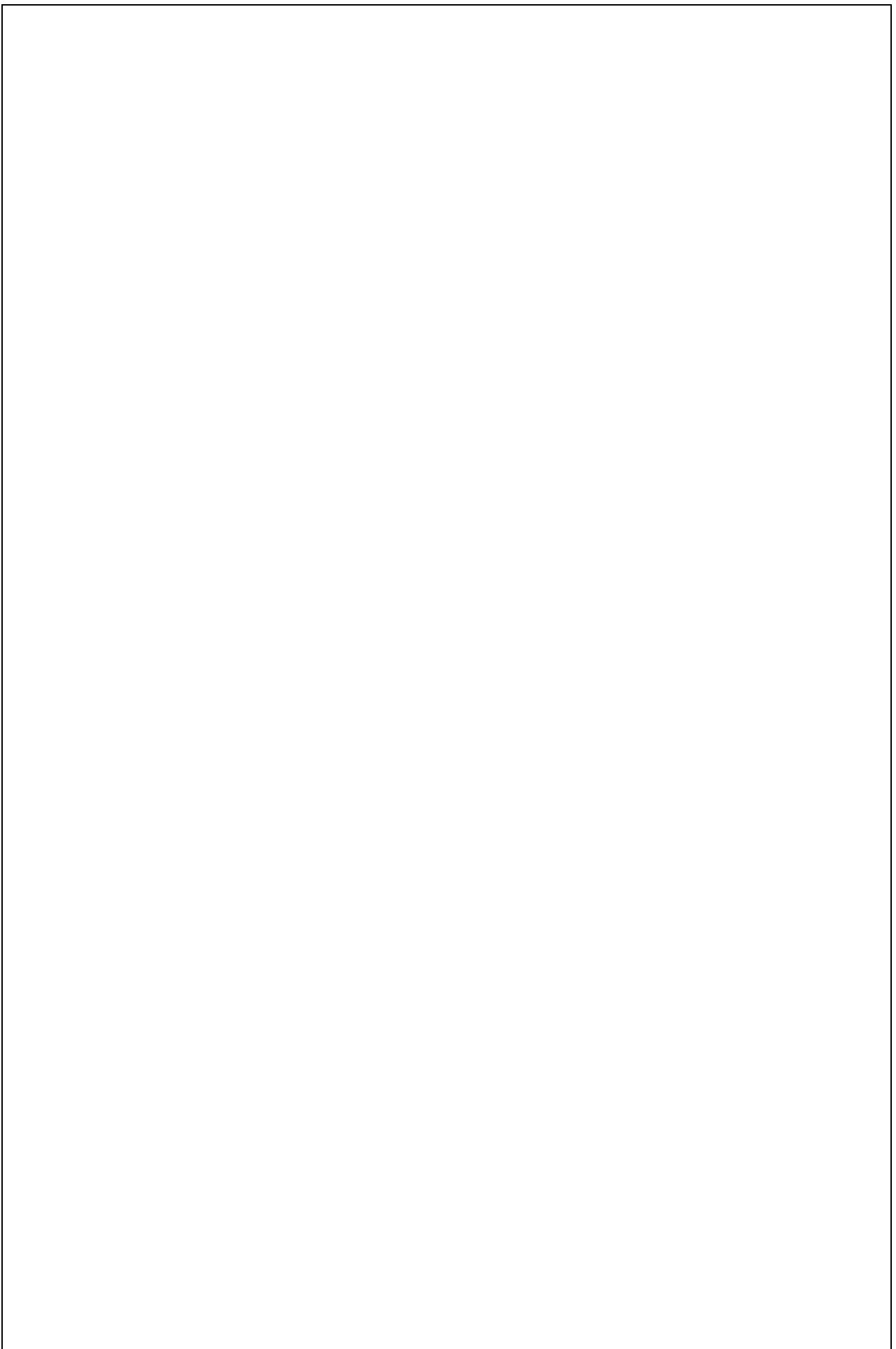
n. pronator teres
n. flexor carpi radialis
m. Palmaris longus
m. flexor carpi ulnaris,
m. flexor digitorum superficialis
m. Brachioradialis
m. extensor carpi radialis longus
m. extensor carpi radialis brevis
m. extensor digitorum
m. extensor digiti minimi
m. extensor carpi ulnaris
m. Supinator
extensor pollicis longus
i. abductor pollicis longus brevis
extensor indicis
i. manus
abductor pollicis brevis
Flexor pollicis brevis
m. digastricus
m. mylohyoideus
m. omohyoides
mm. intercostales externi
mm. intercostales interni
mm. intercostalis intimi
Diaphragma
M. obliquus externus abdominis
M. obliquus internalis abdominis
M. transversus abdominis
M. rectus abdominis
m. latissimus dorsi,
m. rhomboideus major
m. rhomboideus minor
m. levator scapulae
m. serratus posterior superior
m. serratus posterior inferior
m. iliacus
m. psoas major
M. tensor fasciae latae
M. gluteus maximus
M. gluteus medius and minimus
obturator externus
obturator internus
piriformis
quadratus femoris
m. gracilis
m. adductor longus
m. adductor magnus
m. pectineus

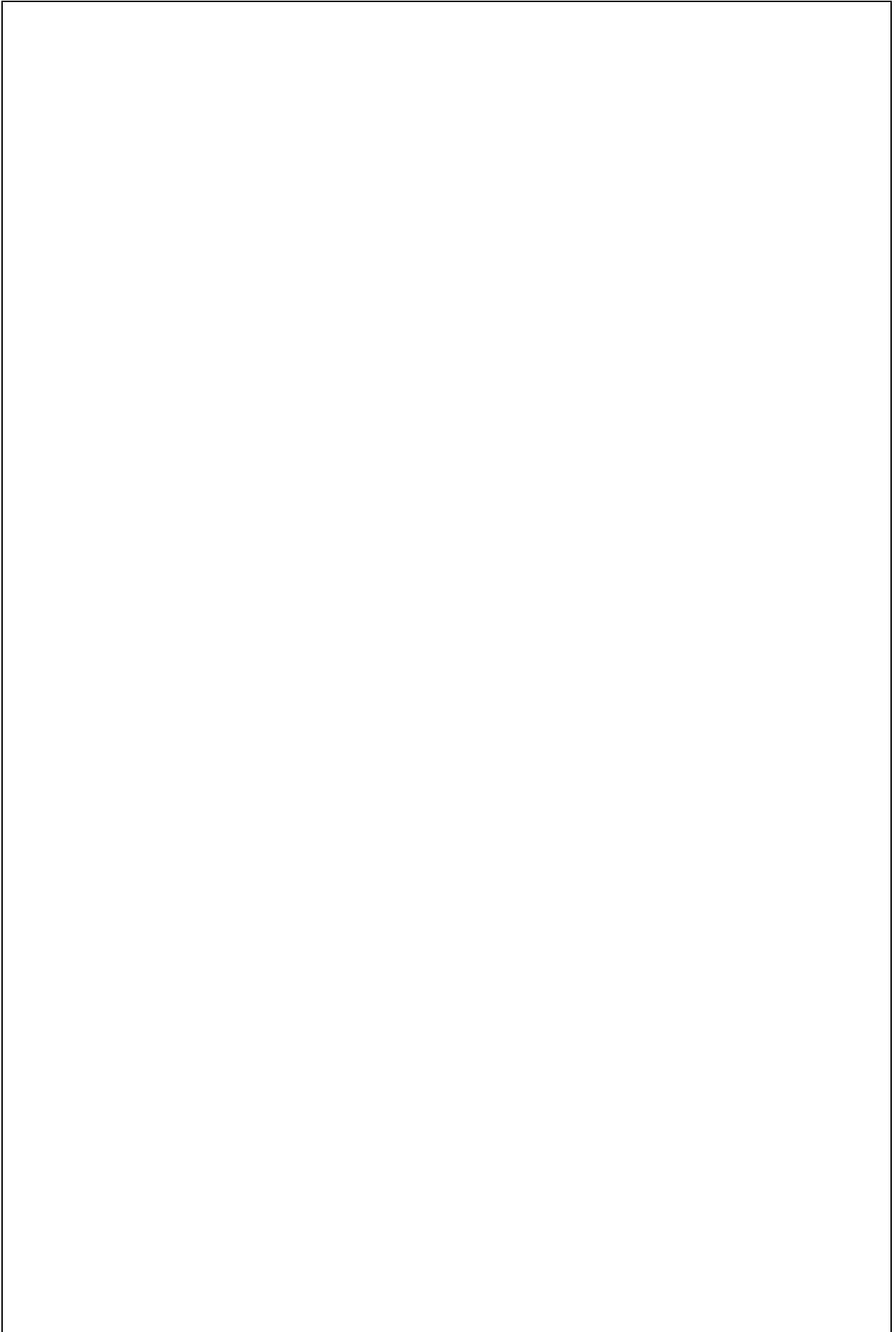
m. sartorius
m. quadriceps femoris
m. semitendinosus
m. semimembranosus,
m. biceps femoris
m. tibialis anterior
m. extensor hallucis longus
m. extensor hallucis longus
n. gastrocnemius
n. Soleus
m. popliteus
m. peroneus longus
 m. interosseus dorsalis.
 m. opponens digiti minimi.
 m. quadratus plantae
 m. lumbricales
Жүрек
қолқа қақпағы
өкпе клапаны
сол коронарлық артерия
алдыңғы қарыншааралық тармақ
сол жақ шеттік бұтақ
оң коронарлық артерия
оң жақ шеттік бұтақ
артқы қарыншааралық тармақ
үлкен жүрек вена
артқы қарыншааралық
сол жақ шеттік вена
коронарлық синус
перикард қуысы
париеталды перикард
жүрек неаізі
жүрек ұштары
Жоғарғы қуыс вена
тәменгі қуыс вена
өкпе діңгегі
өкпе артериялары
аорта
висцералды перикард
эндокард
миокард
сол және оң жүрекше
тарақты бұлшық ет
жүрек құлақтары
оң және сол жүрекше
қарыншааралық арақабырғасы
фиброзды сақиналар
сол атриовентрикулярлы клапан

- 3 Қан тамырлары** артериовенозды анастомоз жоғарғы үлестік артерия төменгі үлестік артериялар қолқаның доғасы иық сабауы жалпы ұйқы артериясы сол жақ жалғанған бұлшықет төмөндеген аорта артерия позвоночная қалқаншалық оқпан сыртқы ұйқы артериясы жоғарғы қалқанша артериясы тіл артериясы иық артерия жоғарғы жақ артериясы

көз артериясы
алдыңғы ми артериясы
орташа ми артериясы
базилярлық артерия
артқы ми артериялары
алдыңғы ми артериялары
алдыңғы байланысқан артериялар
деральді көктамырлық синустар
жоғарғы сағитталды қойнау
төменгі сағитталды қойнау
көлденең синустар
кавернозды синустар
ішкі қабат вена
бет вена
сыртқы қабат вена
омыртқалы вена
диафрагманың қолқа тесігі
бронхиалды артериялар
Өңеш артериялары.

Артқы қабырға аралық артериялар
Субкостальды артерия
жоғарғы диафрагмалды артериялар
ішкі кеуде артериясы
перикардиофрениялық артерия
алдыңғы қабырға аралық артериялар
торакоакромиальный аорта
жауырын асты артериясы
иық вена
жоғарғы құыс вена
төменгі диафрагмалды артериялар
жоғарғы бүйрек үсті артериясы
жоғарғы шашыраңқы артерия
бүйрек артериясы
аналық без артериялары
тестикулярлы артериялар
бел артериялары
орта құйымшак артериясы
жалпы мықын артериялары

жалпы бауыр артериясы
гастродуоденалдық артерия
көкбауыр артериясы
сол асқазан-салыник артериясы
мықын-жиек артериясы
орта ішек артериясы
сигма тәрізді артериялар
жоғарғы ректальді артерия
қынап артериясы
жоғарғы көпіршікті артерия
жатыр артериясы
жоғарғы бөксе артериясы

төменгі құыс вена
бел веналары
аналық веналар
бүйрек вена
бүйрек үсті вена
бауыр вена
бауыр порталды жүйесі
төменгі құыс вена
көкбауыр вена
бауыр қақпасы вена
көпіршікті веналар
қосылған артерия

иық артериялары
иық артериясы
шынтақ коллатеральды артерия
шынтақ коллатеральды артерия
шынтақ артериясы
сүйек арасындағы артериялар
бас вена
қолдың тері асты медиальды вена
ортанғы шынтақ вена
ортанғы алдыңғы вена
көктамыр алақан доғалары
кәрі жілік веналар
шынтақ веналары
иық веналары
қолтық асты вена
сыртқы мықын артериясы
Сан артериясы
терең Сан артериясы
артериялар, жамбас сүйектері
тізе артериясы
алдыңғы балтыр артерия
табанның сырт артериясы
доға тәрізді артерия
артқы үлкен Герц артериясы
терең табан доғасы
дорсальная веналық доғасы
тері асты вена
терең алақанды көктамыр доғасы
Сан вена

4 Тыныс	Төменгі үлестік бронх
. алу	Мұрын құысы
жүйесі	Қатты таңдай Мұрын Жұтқыншақ

Трахея
Плевра қуысы
Плевра
Артқы мұрын тесігі
Жұмсақ таңдай
Өңеш
Сол жақ өкпе
Сол жақ бас бронх
Үлестік бронх
Сегменттік бронх
Диафрагма
мұрынның сыртқы беті
Мұрын бұрышы
Мұрын сүйегі
Латер шеміршегі
Кішкентай шеміршек

Үлкен шеміршек
Тығыз дәнекер тіні
Қалқалар мұрын хрящ
мұрын
мұрын шұңқырлары
тіл
Дауыстық байламдар
Көпір
Есту құбыры
Торлы пластина
Вестибюль
мұрын
Перпендикулярлы пластина

Жоғарғы үлестік бронх
Көлденең сызат
Орташа үлестік бронх
Орташа үлесі
Қигаш Саңылау
тәменгі үлесі
Өкпе негізі
Ортасының беті
Қабырға беті
жүрек басу
Диафрагмалды беті
Висцералды плевра
Париетальды плевра
Плевра қуысы

Альвеола
Гладкая мускулатура бронхов
Ветви легочной артерии
Бронхиола
Альвеолярного мешочек
Терминальные бронхиолы

респираторная бронхиола
Капиллярные сети вокруг альвеол
Альвеолярные макрофаги
Дыхательная мембрана
Общая базальная мембрана
Понтиялық тыныс алу тобы

Дорсальды тыныс алу тобы

Вентральной респираторлық тобының

Зәр шығару жүйесі бүйрек
несепағар
куық
зәр шығару каналы
хилус, органның қақпасы
бүйрек фасциясы

периренальді майлы капсула
фиброзды капсула
бүйрек синусы
бүйрек қабаты
ми аймағы
бүйрек бағаналары
бүйрек пирамидалары
бүйрек шумағы
бүйрек артериясы
сегменттік артериялар
жыныс аралық артериялар
доға тәрізді артериялар
афферентті артериялар
нефрон
шумақтар
артерия шығаратын
каналды маңындағы капиллярлар
доғалы веналар
жыныс аралық көктамырлар
бүйрек вена
Подоциттер
бүйрек каналдары
нефрон ілмегі
иықтың извитой каналец
юкстамедуллярлы нефрondар
кортикальды нефрон
юкстагломеруллярлық аппарат
Панет жасушалары
уретраның сыртқы тесігі
уретральды бездер
уретраның ішкі сфинктері

Жауап сапасының шкаласы (жазбаша / ауызша жауап)

Баға	Критерии	Шкала, баллы
Өте жақсы	1. барлық негізгі аспектілер енгізілген және логикалық түрде ұсынылған; 2. жоғары дәлдік (өзектілік, артық емес) және мәселеге тұрақты назар аудару; 3. теориялық сұрақтардың үздік интеграциясы; 3. тиісті мысалдар беру; 4. осы проблеманы терең талдау және теориялық негіздеу (егер қолданылса), барлық негізгі аспектілер анықталған және түсіндірілген; 5. кәсіби терминологияны еркін менгеру	90 - 100
Жақсы	1. барлық негізгі аспектілер енгізілген және логикалық түрде ұсынылған; 2. қанағаттанарлық дәлдікпен, актуалдықпен және / немесе кейбір артық мәселе бойынша тұрақты шоғырлану; 3. теориялық сұрақтардың қанағаттанарлық интеграциясы; 3. мысалдардың болмауы; 4. осы проблеманы қанағаттанарлық талдау және теориялық негіздеу (егер қолданылса), негізгі аспектілердің көпишлігі анықталған және түсіндірілген; 5. кәсіби терминологияны дұрыс пайдалану	75 - 89
Қанағаттанарлық	1. негізгі аспектілердің көпишлігі енгізілген; 2. сұрақта қанағаттандырылған назар аудару-кейбір қателер және / немесе елеулі артықшылық; 3. Елеулі интеграциясыз ұсынылған теориялық мәселелер; 3. Сәтсіз мысалдар беру немесе мысалсыз; 4. осы проблеманың кейбір талдауы және теориялық негіздемесі (егер қолданылса), негізгі аспектілердің көпишлігі анықталған және түсіндірілген; 5. кәсіби терминологияны дұрыс пайдалану	50 - 70
Қанағаттанарлықсыз (FX)	1. ең маңызды аспектілер қалып қойған; 2. мәселеге назар аударудың жеткіліксіздігі-маңызды емес және айтарлықтай артық; 3. интеграциялаусыз және түсінусіз ұсынылған кейбір теориялық мәселелер; 3. болмауы немесе өзекті емес мысалдар;	25 - 49

	4. осы проблеманың кейбір талдауы және теориялық негізdemесі (егер қолданылса), негізгі аспектілердің көпшілігі қалып қойған; 5. кәсіби терминологияны пайдаланудағы мәселелер	
Қанағаттанарлықсыз (F)	1. Толық айтпау немесе барлық негізгі аспектілер шатастыру; 2. мәселеде шоғырлану жоқ, сұраққа қатысты емес ақпарат көп; 3. теориялық мәселелердегі елеулі олқылықтар немесе оларды үстірт қарau; 4. мысалдардың болмауы немесе өзекті емес мысалдар; 4. берілген проблеманы талдау жоқ және теориялық негіздеу жоқ (егер қолданылса), негізгі аспектілердің көпшілігі қалып қойған; 5. кәсіби терминологияны пайдаланудағы қателіктер	0-24

Бағалау жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Балдардың сандық эквиваленті	% мазмұндама	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Үздік
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	Қанағаттанарлық
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	

D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттандырлықс ыз
F	0	0-24	
I (Incomplete)	-	-	Пән аяқталған жок (gra есептеуінде ескерілмейді)
AU (Audit)	-	-	Пән тыңдалды (gra есептеуінде ескерілмейді)
Атт. өтті	-	30-60 50-100	"Атт. өтті" (gra есептеуінде ескерілмейді)
Атт. өттпеген	-	0-29 0-49	"Атт. өттпеген" (gra есептеуінде ескерілмейді)
R (Retake)	-	-	"Пәнді қайта оқыту" (gra есептеуінде ескерілмейді)
R- айырмашылы қ	-	-	"Оқу жоспары бойынша пән айырмашылықтары" (gra есептеуінде ескерілмейді)

1. 1 аралық бақылау бойынша максималды үлгерім деңгейі (5-ші апта)-100% (0.2 ортақ бағадағы үлес)
2. MIDTERM бойынша максималды үлгерім деңгейі (10-шы апта)-100% (0.2 ортақ бағадағы үлес)
3. 2 аралық бақылау бойынша максималды үлгерім деңгейі (15-ші апта)-100% (0.2 ортақ бағадағы үлес)
4. Аралық аттестация (AA) бойынша максималды үлгерім деңгейі соңғы емтихан -100% (0.4 ортақ бағадағы үлес)
5. Пән бойынша максималды үлгерім деңгейі -100%
6. Пәндер бойынша соңғы баға 1АБ, МТ, 2АБ, AA үлес есептеуімен үлгерім арқылы анықталады.
7. "ж" - емтиханға келмеу

Негізгі әдебиеттер:

1. Тірек-қымыл жүйесінің анатомиясы [Мәтін] Жұмабаев Үсен, Алматы 2017/ ӘОЖ611. 1/8(075)
2. Адам анатомиясы - Тірек-қымыл үйесі сүйектер, буындар, бұлшықеттер Атлас 1-том [Мәтін] / Жұмабаев Үсен, - “Фолиант” баспасы, Астана 2005 . - 321 бет -ISBN 9965-35-003-5
3. Адам анатомиясы : оқулық / С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ ; жалпы ред. басқ. Т. М. Досаев. - 2-бас. - Алматы : Ақнұр баспасы, 2019. - 365 б.
4. Калиева Ж. А. Медициналық биофизика пәні бойынша практикум : оқу құралы / Ж. А. Калиева, В. Р. Чудиновских. - 2-бас. - Қарағанды : Ақнұр баспасы, 2019. - 207 б. 5
5. Адам анатомиясы [Мәтін] : атлас: оқу құралы / Аубакиров Ашим Булатович, Жаналиева Марина Кубеновна - Астана : Сарыарқа, 2008 . - 564 бет ISBN 9965-536-60-0
6. Физиология анатомия негіздерімен : оқу құралы / С. О. Рахыжанова, А. С. Сайдахметова, Г. М. Текешева. - 2-бас. - Қарағанды : Ақнұр баспасы, 2019. - 231, [1] б.
7. Аяпова, Жұлдызай Омарқызы. Гистология – 2 [Мәтін] : оқу құралы / Жұлдызай Омарқызы Аяпова, 2017. - 323
8. Латынша медициналық терминдердің түсіндірме сөздігі - М.Шайдаров, М.Ахметов/ Алматы 2017/ ӘОЖ 614(038)
9. Адам анатомиясы, 1-кітап - Алшынбай Рақышев/ Алматы,2004/ 4246, ББК28. 86 я 73

Қосымша әдебиеттер:

10. Базарбаева, Жаннат Мсілімұзы. Гистология практикумы [Мтін] : оу ралы / Ж. М. Базарбаева ; л-Фараби атын. азУ. - Алматы : аза ун-ті, 2016. - 112, [2] б. - Библиогр.: 110 б. - ISBN 978-601-04-1491-4 :
11. Миндубаева, Ф. А. Физиология пнінен практикалы сабатара арналан нсау [Мтін] : оу-дстемелік рал / Ф. А. Миндубаева, А. Х. Абушахманова, А. Х. Шандаулов. - Алматы : New book, 2018. - 186 б. - Библиогр.: 184-185 б. - ISBN 978-601-240-296-4 :
12. Атлас. Анатомия және физиология [Мәтін] : атлас / Р. И. Есімбекова [және т.б.], 2013. - 166, [2] б.

Онлайн ресурстар:

1. <https://app.lecturio.com/#/>
2. <https://3d4medical.com/>
3. https://www.youtube.com/channel/UCc_I2c2bUtO0p4DVe06-Kxg
4. <https://sites.google.com/a/umich.edu/bluelink/curricula/anatomy-403?authuser=0>
5. <https://histologyknmu.wixsite.com/info/gistologicheskie-sajty>
6. <https://histologyknmu.wixsite.com/info/gistologicheskie-sajty>
7. <http://www.histology-world.com/contents/contents.htm>
8. <http://www.histologyguide.com/slideshow/02-epithelium.html>
9. <https://histology.medicine.umich.edu/resources>
10. <https://web.duke.edu/histology/>
11. <http://virtualslides.med.umich.edu/Histology/view.apml?listview=1&>